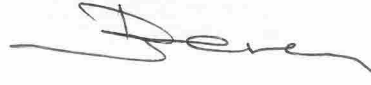

22. 8. 1987

Başkan,

Gecikmeden dolayı, bir kez daha
öür dilerim. Selamlar.

Okulba tenen

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

11-12 TEMMUZ TOPLANTI TUTANAĞI

Bir yıl önceki toplantının gereksinimi şundan doğdu:

B.Av. ülkelerinde çeşitli çalışmalar yapıldı.

Dayanışma çalışmalarının kalıcı bir hale dönüştürülmelidir, görüşü üzerinde birleşildi. Var olan ilişkilerimizden çıkarak, bu ilişkileri kalıcı bir hale dönüştürmek isteğiyle, Türkiye'nin Dostları'na ortaya çıkardı. Aralık ayında Hamburg eşgüdüm toplantısı yapıldı. Ve imza metni ülkelere gönderildi. Türkiye'nin Dostları olayı bugüne kadar yapılan çalışmaların üzerine bina edildi. Şimdi, imza toplayarak işimiz bitmiştir diye bakamayız. Dayanışma hareketine imza veren insanlarla ilişki içinde olmalıyız.

-Türkiye'de bir gelişme olduğunda bu insanların kapılarını çala bilmek için; Her ülke kendi belirleyeceği olanaklarla, imzacıları bilgilendirmelidir.

-Türkiye'ye geri dönülse bile ,bu ilişkiler uzun erimli ilişkiler olarak sürdürülmelidir.

Türkiye'nin Dostlarının Kasım Kongresi , Türkiye'de demokra siye dönüldüğü savını çürütecek, uluslararası planda bir etkinlik olacaktır. Kongre Türkiye'deki rejimi tartışacak ,Türkiye'nin AET'e a başvurduğu ortamda ,böyle bir çıkışı Avrupa Kamuoyu benimsemeye hazır.

Neden bu çalışmayı başka gruplarla yapmadık ?

Biz daha geniş politik yelpazeyi bekleyip, girişim yapmasaydık, bugünkü noktaya gelemezdik. Bundan sonra çok geniş kesimleri bu girişime katmanın yollarını bulmalıyız.

-Ülkelerde imza veren insanları biraraya getiren birşeyler bulmalıyız. Örneğin bir Türk gecesi düzenlenebilir.

Türkiye'nin dostları girişimi Nisan'da yapılacaktı. Kimi ülkeler de yeterli olmayan çalışmalar nedeniyle Haziran'da açıklama yapılabildi. B.Av. da basına yansımada. Türkiye'de basında yer aldı. Ve ilk Türkiye'de duyuldu. Ve basından çıkarak, bunu örgütleyenlerin kim olduğu belli değil. Özellikle Eylül'den sonra içerde ve dışarda önüne engeller çıkarmak için çabalar olacak.

Bu konu yankılanmaya başladığı andan itibaren de bu konuyu ellerinde tutan güçler, devreye gireceklerdir. Fransız parlementsunda toplantının yapılmasını önlemek isteyebilirler.

.....

Gündem değişikliği önerisi olmadığından, belirlenen gündem üzerinden toplantıya devam edildi.

Gündemin 1. maddesi: TÜRKİYE'NİN DOSTLARI

AHMET EROL: Kongrenin ekonomik sorunu İsveç olarak şöyle çözebiliyoruz. Komite başkanının imzası ile diğer kuruluşlara yazı gönderdik. Sendikalarla görüşüyoruz. Biz 20 bin Kronu bu şekilde sağlıyoruz. Ampanya açmadan bu işi çözümlüyoruz. Kongreye katılımı avrupalılardan ne kadar sağlarsak, ekonomik katkıda o kadar fazla olur. 4 Eylül'de bir kokteyl verilecektir. Komite ve sendika çağrıcı olacaktır. İmzacılara yemek verilirse, özellikle dostluk ve kültür şenlikleri avrupalı için ilginç oluyor. Olaf Palme'nin hanımının onur başkanlığı işini, Komite başkanı üstlendi. Çözümleyeceğini söyledi.

ZÜLAL KILIÇ: Türkiye'nin dostlarının yapısı ne, imza atanlar, koordinasyon komitesi var. Ve biz burada işin neresindeyiz? Davetiyeliri kim gönderiyor? Danimarka dayanışma komitesi ne yapacak?

MEHMET KARACA: Genel olarak bu bir oluşum aşamasında. Ülkelere göre farklılıklar gösteriyor. Bugüne kadar uluslararası planda böyle bir örgüt yok. Bu ancak bir girişim. Yabancıları bu işe biz ittik. Şimdi bunun uluslararası niteliği kongrede belirlenecek. Kongrede gevşek yapılı, kendi içinde bir sekreteryası olan bir girişimin kurulmasını istiyoruz. Türkiye üzerine insanları bilgilendirecek bir statünün kurulmasını istiyoruz.

GÖNÜL DİNÇER: Bu olayın kalıcı olmasını istiyorsak strateji olarak doğru hedeflerimiz olmalı. Süreklilik içinde ne yapılabilir. Ülkeler çapındaki Türkiye'nin Dostları'nın işlevleri açısından çok şey yapılabilmelidir. Ama bizim tarafımızdan başlatılmış stratejik açıdan kimi zayıflıklar içeriyor. İmzacılar öğrenirse işimiz zorlaşacak. Baştan da kapsamlı başladığı için bu zaafı da beraberinde getiriyor. Biz Hollanda'da çeşitli sol gruplar biraraya gelerek dayanışma çalışmalarını konuşu-

Biz bu insanlara böyle bir şey var desek, birliktelik dağılabilir. Kongrenin raporlarının hazırlanmasından daha da önemli, biz bu işin içine diğer insanları da katmanın yollarını bulmalıyız. Kritik durumlar var. Bu konuda istihbarat gittikçe, önümüzdeki dönem işlerimiz de zorlaşacak. Bu konuda kafa yormak lazım.

MEHMET KARACA:

Bu konu işin püf noktalarından biri, Bunu nasıl aşabiliriz ? Şu aşamadan sonra bu olayın arkasında herkes birşey arayacak. Özellikle imzacılara ulaşmaya çalışacaklar. Türkiye'den önemli şahsiyetleri katacağımızı bilerek, yapımıza biraz daha farklı bir yapı vermeliyiz. Bize en yakın insanlardan başlayarak, onlarla buraya imza atan insanları kaynaştıracak birşeyler yapılması gerekli. Koordinasyon komitesi görevlileri politik tercihimizi biliyor. Bu kişilerle aramızdaki güven unsurunu pekiştirmeliyiz. Türkiyeliler açısından ise, en yakın çevremizden başlayarak, Türkiyelileri katmanın becerisini göstermek gerekiyor.

MAHMUT DEĞER : Biz bu işe 1 yıl önceki toplantı ile başladık. Türkiye'nin dostları o ülkenin önde gelen kişiliklerinden oluşan bir insanlar grubu, Kendi ülkesinde tepki yaratmayacak bir insan bularak imza toplama işine girişildi. Her ülkede bu d eklerasyonu imzalayan ve eşgüdüm toplantısına katılan insanlar var. Bu iş Türkiyelilerin değil, yabancıların işi. Biz bu işin mutfağındayız. Bu imzaların toplanması önceden temeli atılmış dostluklardan olduğu için, kolaylıkları var. Biz hazırlık toplantılarında önceden düşündüklerimizi getiriyoruz. Ve o insanlar bu işi yükleniyorlar. o insanlarla bizim ilişkilerimize bağlı birşey . Onlarla ilişkilerimiz çok önemli. yoksa kağıt üzerinde bizim işimiz değil.

EKREM AYDIN:

Bizim dışımızdakilerle çalışmanın zorluklarını biliyoruz. Hangi işe girdiysek, hangi politik güce gittiyssek, 6-7 ay tartışıldı. Önemi anlatılamadı. Türkiye'nin Dostları meselesin de de önceden sol güçlere gitseydik. Biz bugün hala onlarla tartışıyor durumda olacaktık. Ama dışımıza yaptırmaya kalkarsak bu işi yaptırmazlar.

Gönül hovanın endişelerine katılıyorum. Ama ülkelerdeki arkadaşlar bu işi iyi kururlarsa biz bu işi sağlıklı yürütebiliriz. Biz herkesle iş yapmak istiyoruz. Ama biz zaten bu kuruluşun dışındayız. Biz onlara yardımcı oluyoruz. İşin yükünü taşıyoruz. Bizimle birlikte işin yükünü birlikte taşıyacaklar varsa katılabilirler. Ama gündemi saptırmaya çalışacaklara karşı da dikkatli olalım.

İSVİÇRE: M. Değeri çok iyimser buldum. Biz bu işi yapanlar olduğumuz yargısını, diğer kişilere hissettirdiğimiz için, zorluklar var. Yarın taşın altı eşelendiği zaman, %50 den fazla başarı şansı görmüyorum. İsviçreli profesörü tanımıyorum. Ama Türkiye'de ostasında bu olayın manşet olarak atılması destek değil zararlı bir şeydir. Siyasi gruplar başka gazetelerden okudular. Bunun arkasında TKP'liler var diyecekler. Bu olumsuz bir şey. TIP lilerle ilişkimiz var mı ? Yoksa bu daha da fena ?

MEHMET KARACA: Toplantılarımıza yeni katılan arkadaşlar, 1 yıl önceki tartışmaları gündemi getiriyorlar. Bugüne bu tartışmalardan çıkılıp gelindi. Teniden tartışılabilir ama bize işin özümsemesinde zaman kaybettirir. Biz diğer politik hareketlerle bu ilişkileri birarada yapalım. Aydınlar hareketindeki çıkışın aksamasındaki sebep bundandı. Böyle bir kongrenin raporlarının hazırlanmasına katkıda bulunabiliriz. Ve Türkiye'nin dostlarını Türkiye ayağını unutmamalıyız.

ZÜLAL KILIÇ: Bizim yapmak istediğimiz bir kongre değil, kalıcı olmasını istiyorsak dikkatli olmalıyız. Danimarkalılardan imzacı olan kişilerin diğer örgütlerle de ilişkileri var. Bunlar anti-komünist özde insanlar. Bu iş bizim işimiz değil diyemeyiz. Bu kesinlikle duyulacak, bunun kalıcı olmasını istediğimiz için şimdiden sonra bunu genişletmek için tartışmamız gerekli. Türkiye açısından da öyle düşünüyorum. Bilar, İnsan Hakları Derneği birlikteliği sağlamış biz burada da böyle bir birlikteliği sağlamalıyız. Bu çalışmanın uzun vadeli olabilmesi için biraz daha somutlaştıralım.

MAHMUT DEĞER: Bizim dışımızdaki sol örgütlerin duru-
munu hepimiz biliyoruz. İmzacılar her türlü insanla ilişki kura
bilirler. Bu da doğaldır. Erich Sisby Helvacı ile konuşup yar
dım istemiş. Hazırlık komitesinle muhatap olmak lazım. Biz
Sol Birlik'ten başlayarak bu işi genişletemeyiz. Nasıl olsa Ha
zırlık komitesinde her türlü sorun tartışılıyor. Böylece
koordinatörlerin kendi başlarına iş yapmalarını önlemiş oluruz.

TURGAN ARINIR: Somut gündem maddeleri var. Bunlar üzerinde
tartışılacak zannettim. Haklı endişeler var. Bu endişeler yalnız
konferansla ilgili endişeler değil. Bu endişeler demokrasi güçle-
rinin birlikte çalışıp çalışmayacağı endişeleri olmalı. Burada
bu konuda oy birliği ile katı kararlar alamayız. Bu konuda herkes
kendi ülkesinde gerekli olduğu şekilde çalışabilir. Eğer bulun-
duğumuz ülkede bilimsel ve politik ağırlıklı kişiler varsa
uygun bir biçimde önerilir, komite sorumlusu kanalıyla ona ula-
şabilir. Bu sorunun çözümünü her ülkenin kendisine bırakalım.
Atkılarının olacağına inandığımız insanları komite sorumlularına
önerelim.

MAHMUT DEĞER : Uluslararası Dernek kuruluşu nedir. Uluslararası
nitelikte kuruluşlara yardımlar yapsınlar diye başvuruda bulun-
duk. Resmi nitelikteki kuruluşlar uluslararası nitelikteki ku-
ruluşlara yardım ediyorlar. Bu amaçla böyle bir derneğin kurul-
masına karar verildi. Kongreden sonra bu dernek feshedilecek.
Ancak daha hukuksal yönü çözümlenmedi.

ÜNAL/ İSVİÇRE: Kafamızda alışlagelmiş bir örgüt yapısı var. Bu-
nun yanlış olduğu Aydınlar girişimi ile belli oldu. Şimdiki ör-
gütlenme modeli çok iyi daha evvel ulaşamadığımız kişiler var.
Bizim ülkemizde imzacılarla ilişkileri George Feter yürütüyor.
Benim çok fazla ilişkim yok. İsviçre'de ben böyle devam etmekten
yanayım. Konferans için tek bir önerim olacak, Düşünce özgürlüğü
üzerine komisyonlar kurmak ve kararlar çıkarmak için taslak ha-
zırlamak Türkiye'den temsilci gelmesinin başarı şansı azdır.

FAC/ DAYANIŞMA KOMİTESİ RAPORU : Ek 1

İNGİLTERE: İngiltere'de barış, basın, kadın, sendika 1 toplantılar sürüyordu. Bunun örgütsel bir potansiyele dönüşmesi doğaldı. Özal'ın gelişi bir eylem şekli ile protesto edildi. Sokak gösterileri yaptılar. Aydınlar PEN Klup olarak yığınsal gösteriler yaptılar. Geniş bir potansiyeldi bu. Bu toplantılarda arkadaşlarla konuştuk. Görüşümüz benimsendi. O toplantıda bir komite kuruldu, halen çalışmalarını sürdürüyor. İlk eylemler olarak Aziz Nesin'i İngiltere'ye davet ettik. Pasaportunu almasını sağladık. Yemeğe davet ettik Aziz Nesin'i davet nedenimizdi bu, yemekten sonra Londra'nın alt belediyelerinde bir konferans verdi. Çeşitli etkinlikler yapıldı. Parlamento'da işçi partisi milletvekili tarafından kabul edildi PEN Klup ziyaret edildi. Hangi konularda eylem birliği yapılacağı açıklandı. Theodarkis konseri düzenledik, ancak Türkiye ile ilişkilerde yanlışlık yaptık, Türkiye ayağında örgütsel olarak ilişki yürütmediğimiz için, Türkiyeliler alındılar. İkna etme zorlukları ile karşı karşıya kaldık. Belli şeyleri örgütlerken herşeye dikkat etmek gerekiyor. Dazen insanlardan yapabileceğinden çok fazla şeyler isteyebiliyoruz. Ahenkli bir çalışma sağlanırsa kimse bizim durumumuzla ilgilenmiyor. Biz bu tecrübelerden yola çıkarak, bu tartışmalara yeniden dönmekten kurtuluruz. Dayanışmanın nabzı nasıl atıyor diye bakılırsa başarmamak mümkün değil. Türkiye'de de bir takım insanların dil ortaklığına gittiğini görüyoruz. Türkiye'deki gündemi de doğru dürüst takip edebiliyorsak o zaman bu işlerin içersinde görülebiliyor.

Konferans gündemi en doğrusumuydu bu konuda kuşkularım var. Çok genel buluyorum. Tartışmaya katılacak insanları nasıl aydınlatabiliriz. Onların somut elle tutabileceği olayları çıkarıp hazırlamak gerekiyor.

MEHMET KARACA: Uluslararası hazırlık komitesi ancak gündemi değiştirebilir. Biz değiştiremeyiz. Biz bilim adamlarının görüşlerini sergilemek durumundayız. Raportör sadece tartışmaya temel olmak üzere bir rapor hazırlayacak. Dört ayrı komisyonda tartışmaları ertesi günü sunacak. Avrupa'dan kalkarak Türkiye'deki rejimi sıkıştırmak mümkün. Biz uluslararası bir çıkışla Türkiye demokrasi güçlerine omuz vermiş olacağız. Raportörler hukukçu arkadaşlarla birlikte çalışmalı Eğer ihtiyaç olursa Türkiye'den gelen

hukukçularla oturup bu konuları tartışmaları lazı m. İnsan hakları ve çağdaş bir yaklaşımla uygulamaları değerlendirmek lazım.

BÜLENT TARAKÇIOĞLU: Yapmak da olduğumuz iş dayanışma faaliyetini somut işlerine cevap veriyor. Bize bağlı olmadan da Türkiye'de insan haklarının her alanında çiğnenmesine karşı yoğun tartışmalar vardı. Onlar bize fikirlerimizi sorduklarında İnsan Hakları temel beyannamesi ve uluslararası çalışmalar temelinde bakılmalı. Ben gündemi yerli yerinde buluyorum. Uluslararası kabul görmüş bir alan. Hiç bir alanda saldırı yapılamaz. Böyle genel demokratik istemler için kurulan esnek bir kuruluş. Bizim dışımızdaki güçlerle ilgili de ilaç gibi geliyor. Bu hareket 7-8 yıldır sürdürülmeye çalışılan olumlu çalışmaların bir sentezi.

GÖNÜL DİNÇER: Bu kuruluşun amacı Türkiye ve Türki yedeki demokrasi güçleriyle dostluk oluyor. Bence şimdiden ilişkiler kurulmasında yarar var. Ama Türkiye'de herhalde örgütler var, onlarla ilişkiye geçmek gerekli. Onların vereceği doğrudan malzemeyi bizim buradan sağlamamıs mümkün değil. Bence biran önce bu kişil erin adreslerini verip yardımcı olmalı. Dernek yetkilileri Türkiye'den davet edilmelidir. Eğer bu oluşum kongresi ise sadece komisyon raporları ile yetinmemeli sonuçlar çıkmasına da yardımcı olunmalıdır.

MEHMET KARACA: Uluslararası hazırlık komitesi kongreye yakın bir kaç toplantı yapacaktır. Şimdiden bunun kalıcılığını gündeme koyup deklere etmek intibaina karşı olduğumuz için, gündeme almadık.

ERSİN: Türkiyeli muhatap örgütler var onları kata biliyor mu yuz. Onları katamıyorsak olumlu sonuçlar olur mu?

MEHMET KARACA: Türkiye'den örgütler adına kişiler gelmeyecek, İnsanlar uluslararası toplantıya kişi olarak katılıyorlar. Örgütün başkanı ya da sekreterine yazıyoruz. Onlar kişi olarak katılıyorlar. Biz bazı yasakları çalışmalarımızla kırdık.

AHMET EROL: İmzalarla birlikte 60 kişilik liste verdik. Hepsi gelecek değil. Türkiye ile ilgili böyle bir eylemin yapıldığını göstermek için önemli. Gidemeyen insanların yerlerine birilerini önermelerini istiyoruz. Davetiye eylülde gelirse ekonomik açıdan önemli olacak.

DOĞAN GÖRSEV: "azeret beyan edip gelemeyen insanlardan mesaj isteyebilir miyiz ?

İSVEÇ: Kantonlarda üç dil kullanılıyor. Gönderilen davetiye-lerin ona göre hazırlanması gerekli Kongrenin dili İngilizce ve Fransızca olacak.

TURHAN ATA: Davetiyeler erken gönderilmeli, konferansın elgellen mesini de önler bu.

AVUSTURYA: Ağustos ayında davetiye gönderilecekse, koordinasyon toplantısından önce gönderilecek mi ?

MEHMET KARACA: Ülkelerden listeler Koordönatörler kanalıyla gönderilirse sorun çıkmaz.

ERSİN: "ürkiye'den çağrılacak parti temsilcileri arasında örneğin TİP, TSİP olacak TKP'nin durumu biraz farklı, örneğin Abdullah Dilipak çağrılabilir mi ?

MEHMET KARACA: MSP'yi düşünmedim değil. Ancak MSP Avrupa ile bütünleşmede bir çuval inciri mahvedebilir. diye düşünüyorum.

ZÜLAL KILIÇ: Kongrenin düzeyi yüksek tutulmuş, Kamuo yu raporlardan nasıl yararlanacak yıkacak raporların hazırlıkları ne Raporları nasıl değerlendirileceği konusunda bir açıklık yok. Gönderilecek raporlar nasıl kullanılacak.

KARACA: Belli uzmanlık içerecek, politik ve kişilik temsili uluslararası alanda yankı bulacak insanlar ve uzman nitelikte insanlar katılacak. Kişilerin hazırlıklı gelmesi gerekiyor. Biz en azından hazırlıklı olmalıyız. Raportörün raporlarını biz derinleştirmeliyiz.

MAHMUT DEĞER: Kongrenin taslak bütçesinde 5 ayrı parça gider, Gelirler 4 ayrı bölümden oluşuyor

giderler: Kongre öncesi, kongre zamanı, kültürel etkinlik, kongre sonrası.

Gelirler: Kültür gecesi, yardımlar, girişimlerden elde edilecek gelirler. Sonradan hem gelir hem giderde kültür gecesi kaldırıldı. Bu işi çok kapsamlı düşünmüştük. Biraz geç kalmış durumdayız. 28. asım Theodarakis'in başka termini var Kültür ge cesini ünlü bir salonda yapmayı düşünüyorduk. Salonların hepsi dolu. Cumartesi akşamı bir resepsiyon önerildi. Gelir gider 300 bin Frank Uluslararası kuruluşlardan merkezi olarak yardım istedik.

Mektuplar gönderildi. Ülke koordinatörlerinden yardım istedik Fransa'da iki sendikaya başvurmayı düşündük. İnsan Hakları ligine başvurmayı düşünüyoruz. Plak, kaset, afiş yapmayı düşündük, ünlü ressamların bu kongre için resim tablo yapmalarını istiyoruz. Az miktarda ama kaliteli iş düşündük. UNESCD'dan tercüman yardımı istedik. Dekreter tuttuk, kongre süreseni kadar 50 bin frank öde necek. Kırtasiye masrafları, enformasyon bülteni, salon kirası, 80 saat tercüme parası 60 bin Frank tutuyor. Türkiye'den gelmesini istediğimiz kişilerin masrafları, ve daha öngörmediğimiz masraflar da var.

1 GÜNDEM KARARLAR :

- 1- Türkiye'deki konuya ilişkin örgütlenmelerden raportörlerin yararlanmasını sağlamak için adres, v.s gibi gerekli yardımların yapılmasına
- 2- Avrupa'da yaşayan uzmanların (Türkiyeli) raportörlere yardımını sağlamak.
- 3- Özellikle İsveç ve Danimarkalı raportörlere Almanya ve diğer ülkelerdeki hukukçu arkadaşlarımızın yardım ve des teğini sağlamak.
- 4- Kongreye davet edileceklerin listesi, koordinatörler kanalıyla biran evvel Paris'e iletilecek.
- 5- Ülkelere düşen maddi katkı için harekete geçilerek, her ülke elinden geldiğince kısa bir sürede para transferini sağlayacak. İsveç, Finlandiya ve Norveç gibi ülkeleri de üstlenecek. (Her ülke 20.000 Frankdan az olmayacak şekilde)
- 5- Kongreye katılacak Türkiyelilerin vize için başvurularını yapmaları
- 6- İngiltere'nin 4 tercümanla İngilizce-Türkçe) kongre ye katılım için çaba harcanacak.
- 7- Fransızca tercüme için Fransa'daki arkadaşlardan yararlanılacak.
- 8- Ülkelerdeki koordinatör ve raportörlerle ilişkiler geliştirilecek.
- 9- Her ülke, o ülkedeki Türkiye'nin dostları nın imzacıları ile ilişkileri geliştirici biçimler bularak harekete geçecek, gece düzenlemek, resepsiyon, yemek v.s

GÜNDEMİN İKİNCİ MADDESİ

Vatandaşlıktan atılan ve atılmayan politik göçmenlerin ülkeye dönüş kampanyası:

Türkiye kendisi açısından sakıncılı olmayan insanları ülkeye çekerek, hem ülke içinde, hem de dışında demokratik görünüm vermeye çalışacak. Biz birşey yapmadıkça uzun yıllar yurtdışında kalmaya mahkum edileceğiz. Biz genel olarak bütün politik göçmenlerin ülkeye dönebilmeleri için birşeyler yapmalıyız. Hükümetin oyununu bozup, bunun önüne geçmemiz gerekiyor. Hazırlığını şimdiden yaparak bu konudaki çalışmalara Eylül ayında başlayabiliriz.

B. TARAKÇIOĞLU:

Bu son derece ciddi bir konu, geçen seneden bu yana Danimarka gibi bir ülke 12 aylık azül almama kararı koymuştu. Fransa azüllere vize koydu. FAC'da bu konuda önemli sorunlar çıktı. Tartışma çok büyük. İki büyük sığınmacı yeri yakıldı. Gündem çok canlı FAC'da Katolik kilisesi 2 Ekim gününü sığınmacılar günü ilan etti. Eski DGB Başkanı Avrupa Parlamentosu'na başvuruda bulundu. Alman kamuoyunda istedikleri zemini bulamadılar. FAC'da 14 bin Türkiyeli kabul edilmiş ~~kix~~ politik göçmen var. FAC Hükümeti istemeye istemeye 14 bin insanın takibata uğradıklarını tasdik etmiş oluyor.

B.M kararı sığınmacıların ülkelerine dönmesini sağlamak. B.M temel prensipten hareket ederek uluslararası bir toplantının yapılması. Çıkış noktası BM ile çalışmak. En aktif ilgililenenler kiliseler. Bu konuda seneye bahara bir toplantı düşünülebilir.

TARINIR: İsveç bize biraz açıklama yaparsa iyi olur. Deney mahiyetinde.

AHMET EROL: Anayasa ve İnsan Hakları sözleşmesine göre bir hazırlık yaptık İsveç'deki politik göçmen sayısı, vatandaşlıktan atılanların haklarının geri alınması ve politik göçmenlerin geri dönme haklarını elde etmeleri için, Parlamento'ya (isveç) başvuruda bulduk. Bu konuda ki yazıları Türkiye ve Uluslar-

arası kuruluşlara gönderdik. İmza topluyoruz. Barış Konferansına destek olmayı amaçlayarak, Türkiye konusunun gündeme gelmesini sağlamayı amaçladık. Diğer siyasetlerle görüşme yaptık. Ama bu konuda bir sonuç çıkmadı. İsveç Dışişleri Bakanlığı'na dilekçe verilmesi istemi henüz gerçekleşmedi. İmza etnimiz:

Vatandaşlıktan çıkarılmalarının İ.H.sözleşmelerine aykırı olduğu Hakların geri verilmesi,

Politik göçmenlerin ülkeye dönmelerini talep etmek şeklinde

T.ARINIR: Politik göçmenlerle,yurttaşlıktan atılanların durumu çok farklı. Politik göçmenlerin durumunu 1951 sözleşmesi düzenliyor. Bulduğu ülkenin hükümeti,üykedeki durumun değiştiğini söyleyerek heran geri gönderebilir. Vatandaşlıktan atılanların durumunu ise 1954 sözleşmesi düzenliyor. Bir kampanyanın başlatılması bu bakımdan zor. Birbirinden ayrılması itibariyle . Kampanyayı rejim değişikliği ve demokrasi ile bağlamak gerekli,

Y.FEVZİOĞLU: Demir Özlü'nün vatandaşlıktan atılması Türkiye'de geniş olarak yer aldı. Tüm sanatçılar bir çağrı yaptık. Hepsi geldi. Bildirge çıkarmak 2- Ülkeye dönmek şeklinde öneriler çıktı. C. Karaca o toplantıda bildirgeyi imzalamadı. Onun dışında herkez imzaladı. Bildirge önemli bir yankı uyandırdı. Sanatçıların böylesi bir girişimi herkez tarafından desteklenecekti Hak-İş sendikası hükümete başvurdu. Nihat Behram'a C. Sekret erliği başvuruda bulunarak, seni Türkiye'ye götürelim dedi. Behram tüm arkadaşlarıyla gitmek istediğini söyledi. Şu anda bir ya sa hazırlanıyor. Kömünistler, Kürtler işin dışında tutulmak isteniyor. Bu konuda , kam,oyunu hazırlamak, uçakla ülkeye hep birlikte gitmek gibi eylemler örgütlenebilir.

GÖNÜL: Hukuksal yanları olan bir sorun. Herşeyden önce politik bir durum. Avrupa Hükümetlerini rejime karşı tutumları değişti. Örneğn Hollanda da azül başvuruları reddediliyor. Türkiye'd e şimdi durum değişti diye reddediliyor.

ERSİN: Bütün boyutlarıyla durum incelenerek, Yücel'in söylediği şekilde noktalanabilir. Bu konuya ağırlık vermek, diğer çalışmalarını bir senteze ulaştırmak. 7 yıldan beri Avrupa insanlarıyla diyalog kurup, birlikte çalışmışız.. Bizlere yapılan muameleler rejimin niteliğini ortaya koyuyor. Bir Parlamenter aracı olarak, bizi m Türkiye'ye dönmemizi sağlarsa bu 7 yıllık çalışmalarımızın bir sonucu oluyor.

Türkiye'nin dostları dayanışma içinde ~~o~~ ile dayanışma sistemli bir çalışma içinde olduğumuzu gösteriyor. Bu aşamada hükümetlerin politikası işin içine giriyor. Avrupa'lı, lider kadrosu denilen insanları kendi bünyesinde bulundurmamak istiyor. Böylece o ülkenin iç politikasını da bilgi düzeyinde tutuyor. Örneğin İngiltere sığınmacılara üçüncü dünya ülkelerine göndermek istiyor. Türkiye açısından da Avrupadaki gibi ayrımcı yaklaşacak, Cem Karaca olayındaki gibi. Lider kadrosunu Türkiye'ye sokmak istemeyecek. Platformu doğru saptadıktan sonra ikili yaklaşımlara hazırlık olmak. Hukuksal ve politik ekip çalışması yapmak ve bu ekip çalışmasında ayrımcı yaklaşım kendi aramızda da söz konusu olabilir.

Türkiyenin dostları bütün Avrupa açapında bu dönüş işini üstüne alsın. Bu konuyu Avrupa hükümetlerinin gündemine getirmeye çalışsın. Buradan gelen bilgilenmenin sonucunda sistemli bir karara dönüştürülerek her ülke gündemine koysun.

Zülâl Kılıç: Biz herkesin güvenceyle dönmesini istiyoruz. Biz an aşmayla dönüyor intibai tehlikesine dikkat etmeliyiz. Formülasyonu iyi yaptığımız takdirde diğer sol güçler de dahil herkes dönmek istiyor. Bu kampanyayı iyi bir şekilde başlatırsak dönüş de bu kampanyanın bir parçası olur. Yalnız sanatçıları değil, politik kişilerin de dönmesini sağlamalıyız. Kamu oyunun gündeminde politik insanlar olarak dönmek istiyoruz fikri önem kazanıyor. Önümüzdeki dönemde bu formülasyonları içeren teknik ve hukuki bir metin hazırlayalım ilk aşamada. Bu metin bizim ne dediğimizi diğer güçlere de anlatsın.

Bülent Tarakçıoğlu: Genel çerçeveyi ortaya koyalım. Ülkelerde özel durumun anatomisi çıkarılmalı, Türkiyenin dostları önde olamaz, önde bizim olmamız, onların bizi desteklemesi gerekiyor.

T.Arınır: Bu kampanyaya karşı olan yok, kampanyayı biz başlattık diye ortaya çıkmadan Avrupadaki çeşitli ülkelerin oluşturacağı bir konsepsiyon hazırlayacak bir gurup oluşturalım. Konsepsiyon ilkelerini uluslararası alandaki temellere dayandıralım.

lkeede politik takibe uğratılmayacağı (dönenlerin) şartların yaratılması. Kk bir gurup oluşturarak böyle bir kampanyanın n hazırlığını konsepsiyon biğiminde tesbit edilebilir.

Gönül: nce kk bir komisyonla hazırlık yapsak. O hazırlığın temelinde herkesle birlikte ęalıřalım. Böyle bir kampanyayı tek başımıza yapmamalıyız.

T. Ata: Birlikte kampanya yürütmenin koşullarını arayalım. Birden kampanya başlatmak yanlıştır. Değişik meslek gurupları böyle bir kampanyada bulunabilir. Zemin yoklama ve oluşturma gerekiyor. Daha sonra kampanya haline dönüştürülebilir.

Karaca : Bu olay sonuğları itibariyle politik bir olaydır. İnsan hakları temelinde götürülmesi gerekir. Dikkat edilmesi gereken noktalara dikkat ęekilmeli, olabildiğince geniş politik yelpaze ile birlikte yürütülmeli. Dnmeği ve kalmayı aynı slpla savunmalı. Batılılara şartların yaratılmasında katkıda bulunmalarını isteyerek yaklaşılmalı. Henüz şartlar yoktur diyen solla onları ikna edici temelde arguman kullanılmalı, birlikteliği kolaylaştıracak bir ęalıřma sistemi yaratılmalı.

Biz vatandaşlık olayıyla ilgili bir broşür ęıkaralım. Sırf hukuksal yapıya boğmadan işin politik yönünü ağığa ęıkaralım. Avrupanın değişik ülkelerindeki insanlara anlatmak için ęıkaralım bu broşürü.

Vatandaşlıktan atılanların ve politik göçmenlerin sorunu ayrı ayrı da birlikte de ele alınabilir. Her lekedede dönüş konusunda sol gçlerle bir diyalog geliştirelim. Almaya bu işin merkezi olabilir. Değişik politik insanların katılacağı birr komite kurulması için girişimde bulunalım. Almanya bu komitenin merkezi olsun.

Özetle:

1. Diyalog başlatılacak (solla)
2. Ortak ęalıřma yolları aranacak.
3. Bir broşür hazırlanacak.
4. Almanyaadakiler geniş politik yelpazedeki insanların

bir araya geleceği bir komiteyi oluşturmalı.

5. Broşürün Türkçesi diğer ülkelere gönderilmeli.

6. Politik göçmenlere ilişkin bir broşür daha sonra düşünülebilir.

7 . Her ülkede bu broşür Eylül ayı ile birlikte politikacılara ve kuruluşlara gönderilsin.

8. Merkezi komite mesleklere yönelik faaliyetlere engel olmamalıdır.

Zülâl Kılıç: Ek 1. Zabıt müsvedde halinde. Okunamadı. Kim yazdıysa o temize çeksin.

Mehmet Boz: İsviçrede kampanya başlatıldığında saldırılarla karşılaşabiliriz. Çünkü mülteci sayısı çok. Sanatçı v.d. ad yapmış kişiler yok. İsviçrede politik mülteci sayısı beş yüz. Ama bizi destekleyecek olan az çıkar. Bizim durumumuz farklı derler. Ekonomik mülteciler örneğin. Kampanyayı erken buluyorum. Hem diğer politik güçler ve hem de ekonomik göçmenler açısından.

Karaca: Söz konusu olan politik göçmenlerdir. Biz hükümet yasa çıkartmadan davranmalıyız. Diğer sol güçlerle ortak yapmalıyız. Önce kamu oyu yaratmak gereklidir.

Enis (İng.) : Diğer politik güçlerle aramızda analiz farkı var. Bizim durumumuzda 12 Eylülün tüm durumu somutlaşıyor. Ayrıca giderken Avrupanın gücüyle gidiyoruz. Diğer sol güçler katılmıyor diye vazgeçmeyelim. Dayanışma çalışmalarına hep uluslararası bağlamda düşünmeliyiz. Politik göçü önlemenin yolu, emperyalist politikalara karşı çıkmak, kampanyayı Türkiyenin Dostları aracılığı ile yürütmek.

Karaca: Uluslararası konjonktür de bize yardımcı olabilir .

Ahmet Erol: Aynı zamanda rejimin niteliğini ortaya çıkartmılıyız. Kampanyayı başlatarak, rejimin niteliği sergilenir. Ayrıca şu anda konu güncel, şimdi başlamazsak, bireysel dönüşler başlayacak. Türkiyenin Dostlarının kongresinde her komisyonunda raporlara bu konu girmeli. Teknik konular için toplantı broşür, yapılabilir.

Mahmut Değer: Kampanyayı başlatalım. Kongreye Türkiyeden insanlar gelecek onlar aracılığı ile kampanya ülkede yaygınlaşabilir.

Gönül: İki uca gitmeyelim. 1.Diğer solu tümüyle dışlamak. 2.Onların niyeti yok diye hiç başlamamak. Diğer solla sağlıklı diyalog başlatmalıyız. Onları aktif katamamak bile karşı çıkmamalarını sağlamalıyız. Dönmek istemeyen her alanda var. Biz de dahil. Bugün koşullar altı ay önceye göre bile değişti. Biz ikna edici formüller geliştirebiliriz. Diyaloga girebiliriz.

M.Boz.: Ben prensip olarak karşı çıkmıyorum. Avrupa kamu oyuna, Türkiye'ye dönüp politik savaş vereceğiz gibi kahramanca bir edayla çıkmak doğru değil. Diğer politik güçler de dönmek istiyor. Politikadan vazgeçmiş değiller. Sorunu, insan hakları, demokrasi açısından getirdiğimizde, bu kampanyayı iki yıl önceden açmalıydık.

Karaca: Bizim veya bir başka politik gurubun dönüşü demokrasinin genişlemesine katkıda bulunur.

Yücel: Eskiden bizdenle görüşmek istemeyen A.Nesin, D. Ceyhan bize yaklaşıyor. Dönüşümüze destek olacaklarını söylüyor, buna çaba harcıyorlar. Bizim bildirdiğimizde dönmek istemeyenlere de esnek yaklaşıyor. Önce Avrupa desteği, sonra bizim gitmemiz gibi değil. Önceliği bizim çekmemiz gerekiyor. Ekimde sanatçılarla daha geniş toplantı yapacağız, konu yine gündeme gelecek. Dönüş çağrısını onlar, ya da doktorlar, bilim adamları ve diğerleri yapabilir. Geç kalınmamalı.

Karabey: Dönme koşulları oluşturulmalı. Ama bizzat dönüşün insanlar tek tek değerlendirir. Kalmak isteyenlerin kalma hakkını savunmak gerekir. İkisini birlikte ele almalıyız. Hem dönüş, hem kalma hakkı.

Murat: Dönüş konusu şimdi somut olarak gündeme geliyor. Kampanyanın başlatılmasında hemfikir miyiz. Örneğin şu soru soruluyor. Diğer sol güçleritehlâkeye düşürür müyüz? Bence bu doğru değil. Elbette birlikte yapmaya çalışmalıyız. Ama vurgu burada olmamalı. Önce kampanya haklı mı, zamanında mı. Bu saptansın. sonra diğerlerini görüşelim. Diğer güçlerle çoğu konuda anlaşma k olanaksız. Biz çalışmalara başlamalıyız. Eğer diğer güçler istekliyse ortak komite kurabiliriz.

Zülâl: Kampanyamızın amaçlarını formüle eden bir belge hazırlayıp, diğer güçlere taleplerimizi iyi aktaralım.

Bülent Tarakçıoğlu: Kampanyanın en genel çerçevesini iyi çizelim. Eski deneyleri gözardı etmeyelim. İki kampanyamız vardı. Siyasi iltica ve genel af. Bunları dikkate alalım. Önerim, bu kavramları çerçeve haline getirelim, konsepsiyon hazırlayalım. Ülkelerde özel durumu araştıralım. Minimum program oluşturalım.

T. Arınır: Konsepsiyon oluşturmak üzere, çeşitli ülkelere bir gurup oluşturalım. Dönüşün şartı politik takibe uğramamak olmalı. Uluslararası ilke bu. Kalma hakkı daha zor. Kampanyayı geniş başlatmanın yolu bulunabilir. Bu süreç kısa olmayacaktır.

Gönül: Bu konsepsiyonun yanı sıra ulusal yasalar var. B tipi mülteciler geri gönderilme tehlikesiyle karşı karşıya kalabilir. Bir de statüsüz olanlar var. Biz bunların hepsini dikkate almalıyız. Hazırlığımızı yapalım. Ama kampanya haline getirmeden görüşelim. Öb rleri katılmıyorsa, biz yapalım fikrine katılmıyorum. Biz yaparsak bu yeterince de etkin olmuyor zaten.

T. Ata: Sorun salt bizim sorunumuz değil. Mutlaka birlikte başlatmanın yolunu bulalım. Çeşitli meslek gurupları, ortak çıkışta bulunabilir. Sendikacılar v.s. Böyle bir zemin oluşturulduktan sonra kampanya kendiliğinden genişleyecektir. Bu çalışmada da parti-nin birlik politikasına uygun davranmalıyız. Herkes için güvenceli dönüş.

Enis: Soruna insan hakkı, demokrasi değil, politik bakmak şu andaki durum böyle bir politik çıkış gerektiriyor. Gurupsal "mesleki" çıkışlar demokratik nitelikte olur, politik değil.

KARAR: Vatandaşlıktan çıkarılma ile ilgili Almanya Dayanışma Komitesinin, en geç Eylül başına kadar bir broşür hazırlayarak Parise iletmesine.

GÜNDEM III

Grevlerle Dayanışma üzerine

Karaca: Bu çalışmalar pratik olarak yürüyor. Kimi ülkelerde daha iyi yürüyor. Ülkelerde grevlerle yapılan dayanışmaları arkadaşlarımız aktarırlarsa deneyim alış verişi olur. Hem de yeni bir

perspektif açılır önümüzde. Almanya, Hollanda, İsviçre, İsveç'de bir şeyler yapıldı. Maddi dayanışmada hep Türkiyelilere yöneliyoruz ve kendi kadrolarımızla sınırlı kalıp, daha geniş potansiyeli harekete geçiremiyoruz. Türkiye Petrol İş grevleri bitti, Deri İş sürüyor, lokavt yapıldı. Demiryolu sendikası grev aşamasında. Hükümet direniyor. Sendikalar da direniş göstermeye başladı. Seydişehirde grev başladı. Sendika faşistlerin ağırlıkta olduğu Türk Metal Sendikası. Bu sendika tabanını tutmak zorunda o nedenle greve gitmek zorunda kaldı. Seydişehir işçisi ağır sanayi işçisidir. Biz bu grevlerle maddi ve politik dayanışmayı örgütlemek durumundayız. Yeni işkol- larında da grevler olabilir. Grevlerle dayanışma dayanışma çalışmamızın bir başka boyutudur.

Ahmet Erol: İsveçde göçmen işçi yoğun değil. Petrol-İş ve Kristal İşe beş bin kron gönderildi. Biz bir rapor hazırlayarak sendikalara göndirdik. Kısıtlı ortamdaki grevlerin ön mini hatırlattık. Bir hesap numarası açtık, sadece bu işe ve İsveçlilere yönelik olarak ekonomik katkıyı arttırmak için. Ayrıca sendika gazetesine de raporumuzu yayınlattık. Dört sendikanın yayın organında çıktı. İsveç'in kuzeyinden destekler geldi. Bazı grevlerâ somutlamalıyız ve öne çıkartmalıyız. Eskişehir grevi somut olarak öne çıkartılmalıdır. Göçmen işçi neden bu grevleri desteklemek zorundadır. Bilincine onun, hitap edecek bir broşür çıkartmalıyız. Türkiyeden grev yapan işçiyi getirme, sendikacı davet etme organizasyonları yapılmalı, göçmen işçi duyarlı hale getirilmelidir. Propagandaya yönelik malzeme toplamalıyız.

Mahmut Değer: Politik dayanışma öne çıkacak. Bu grevlerin başarısının politik olacağı vurgulanabilir. Türkiyedeki grevler hakkında ayrımcılık, politik bir falso olmaz mı?

Tarakçıoğlu: Türkiyeli işçiler 35 saat grevlerine katıldı. Kristal İş ile Petrol İş ICFTU nun üyesi. Onlarla görüştük. Türkiye sendikalarının ile bu örgüt arasında bağlantı kurduk. İsveç sendikası para gönderme kararı aldı.

Murat Tokmak: Grevlerin öncesine hazırlık anlamında yeterli değeri veremedik. Göçmen işçilere perspektif vermekte eksik kaldık. Grevler başladıktan sonra, iki alana yönelidik. 1. Göçmen

işçiler, 2. Sendikalar, demokratik kuruluşlar.

Göçmen işçi alanında aktif bir çalışma yapıldı ama yeterli değildi. Alman sendikalarından ve kuruluşlardan yeterli yararlanamadık. FAC'dan otuzbin mark para postalandı. Alman sendikacılar Türkiyeye gitti. Dönüşlerinde dayanışma toplantıları yaparak anlattılar, konto açıldı. Beş yıllık bir deneyimiz var. Kamu oyununda gerekli hassasiyet var. Yeni eylemler geliştiremiyoruz. Enformasyon zorlukları var. Yeni yaratıcı biçimler bulunmalı. İngiltere greviyle dayanışma örneği.

Gönül: Genel dayanışma komitemiz yok. Grevlerle dayanışma konusunda sendikacı arkadaşlar bir komite kurdular. Demokratik örgütlere çağrıda bulundular. NETAŞ grevi için kendi aramızda para toplamıştık. Bu komite daha sonra kuruldu. Hollanda da da Türkiyelilerin çok küçük kısmı sendikalı. Ve böyle bir bilinç de yok. Sendikalarla temas sağladık. Uluslararası işkolu düzeyinde. Petrol İşe HJK başvuruları önerildi. Bir rapor hazırlandı. Bu çalışmalar, İLO toplantısı arefesinde yapıldı. Yayın faaliyetini ve toplantı salonu verilmesi gibi istemler ileri sürdük sendikalara. İLO toplantısına daha hassas bir şekilde gitmelerini sağladık. Komite, bir karar alarak, hesap numarası açtırdı. Türkiyeden anahtarlık getirterek satma kararı aldık. Yine Türkiye sendikalarından yayın getirterek satmayı, bir yönetici getirterek konuşturmayı plânlayıyoruz. Filimler grev filimleri sendikalardan mı istenir, grevci-lerle röportaj yapılabilir mi, araştırılmalı. Grevlerin kesikli olması sorunlar yaratıyor.

Aybars Ungan: Avusturyada dayanışma NETAŞ'la başladı. Türkiyeli işçiler hareketsiz. Pasif bir ortamda çalışma yürütüldü. Tek tek ilişkilerle yürütüldü. 18 bin Şiling toplanabildi. Para toplamak sorun. ÖGB'ye bilgi verildi. Bu bilgilerin dokümantasyonlarının arasına alınması sağlandı. Sendika kendi talebini bildirmeli. Bu da önemli. Bu iş süreklilik kazanınca maddi destek sağlamak zorlaşacak.

Almanya'da (?): İşçiden işçiye örgütlenme yapalım. Sendika isim bildirebilir. Bu adreslere para gönderilir. İşçiyle işçiyi muhatap etmek. Kontoya para yatırmaktan öte etkili olur.

Zulâl: İşçi birliği hesap açıp para topladı. Politik göçmenlerden para topladık. Sendikalara çağrı yaptık, bilgi verdik, sendika derneklerine yazı gönderdik. Bizde sendikalar kendi alanlarındaki işkoluyla ilgileniyor. Dayanışma mektupları gönderdik. beş bin kron ve mesajlar gönderildi. Dayanışma komitemiz altı kişilik. Her türlü işi yapmaya çalışıyoruz. Kimse de bu işle ilgilenmiyor. Adres dağıtımını yapalım. Komiteler arası bilgi aktarımı olsun. 7 Eylülde Avrupa konseyinde bir konferans var. Grevlerle dayanışma bu toplantıya nasıl getirilebilir, diye bir çaba harcanabilir.

Gönül: Uluslararası işveren tekelleri konusunda insanları bilgilendirmeliyiz. Grevleri takip komitesi kurulmalı. Bu komite sendikalarla (Türkiyedeki) haberleşmelidir.

Ersin: Bilgilerin toplanması merkezi şekilde yapılsın. Sendikalarla direkt temas haline girilmeli. Türkiyede grevler videoya alınmalı. Sendikal toplantılara bilgi verip, bağış toplanması örgütlenmeli, koordinasyon ihtiyacımız var.

T. Ata: Her dayanışma komitesi kendileri bilgilenebilmeyi sağlayabilirler. Sendikacıyı, işçiyi davet etmeliyiz. Sendikal yayınlar dernekler aracılığı ile elde edilebilir.

Karaca: 1. Merkezi bilgilendirme pratikte işlemiyor. Ülkeler biriminde enformasyon daha iyi sağlanabilir. Türkiyedeki grevleri izlemekle görevli olmalıyız. 2. Türkiyedeki sendikal yayınları her ülke kendisi temin edebilir. İstemede bir biçim bulunabilir. 3. Adapsiyon işi pek uygun gelmiyor. Pratikte Türkiye açısından nasıl işleyecek, pek mümkün görünmüyor. Doğrudan sendikaya göndermek daha doğrudur. 4. Kristal İşin maddi durumu iyi değil, maddi dayanışmaya ihtiyacı var. Eskişehir önemli bir işyeri. Eskiden işveren sendika sına bağlı değildi. 12 eylülde sonra, yaptığı sözleşme ile iyi bir direnç gösterdiği halde, işveren de işveren sendikasına üye olduğu için şimdi kazanılmış hakların geri alınması söz konusu. Bu anlamda, işveren sendikasını geriletmemiz çok önemli. Deri İş grevi lokavta karşı direniyor. Ülkelerdeki birimler, sendikalara yazı yazıp bilgi istemeli. Sendikalarla yazışmaya girilmeli. Satmak için hediyelik şeyler de istenebilir. 5. Bu eylemlerle içersi ve

dışarsı ilişkisi kurulacaktır. 6. Aralık ayında yapılan toplantıda NETAŞ'la dayanışma gündeme getirilmişti. Yerel insiyatifler çok önemli. Merkezi direktif beklemeden harekete geçilmelidir. 7. Grevlerle ilgili broşür çıkarılabilir. Tekeller uluslararası boyutta bağ kurulabilir. Neler hedefleniyor, o belirtilebilir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV